

(۱۱۰) ملک طبع مرآة العنسی

عبدالرزاق شاعر نکتہ شناس	فرشتہ صفت بہت مصطفوی
دہلی مسکن ز تاجران نامے	دولتمندی خدایے دین نبوی
سسی قاسم بہ طبع این نسخہ نعت	مشکورہ لطف او بہ تقدیر قوی
گرد تو ز عروسے نشانیست عزیز	باید کہ ز شکر ہر دوغہ مثل نشوی
زین پس آن بہ کہ مال طبعش گوئی	مطبوع سخنوران عالم نبوی

دیگر ملک عقد عروسی بہ شمار یک ہزار و سہ صد و چہار ہجری بفرمائش

زبے سید سخاوت حیدر ما	کہ داد بہت از عفت سیر داد
ببارک افتخار حیدر شش را	شد از تو بخواہد ز شش گہ شاہ
عزیزی تہیت گوشہ تارخ	عروسی نسخہ و زینا ہدایا داد

(۱۱۱) بلاکے وقات بفرمائش

در شب آدینہ بستم در جب	سوے جنت رفت مقبول الہ
مصراع تارخ او گفتم عن عزیز	باخند اقرب حبیبہ شد شاہ

(۱۱۲) دیگر براسے عقد نکاح

چو شد ایجاز احمد ز عقیقہ شاہ	بآئین زیبہ بقانون نیک
عزیز ز نوشتیم تارخ آن	چو دادا و تاسے چہ خاتون نیک

(۱۲۳)

برائے شریف از غرق دریا

کرم خلق نکو عزیز دلہا آمد	راجہ بلقیب سید عالی نسب
معروف پچار سوکے دینا آمد	نام والاسے اہل شرف چہ زمین
آب رفتہ بجوسے کجا آمد	چون غرق شدہ معاً برآمد مسلم
از خوبی ماجرا کہ پیدا آمد	شکرے لیشاہ مہجہا و قطرات
روشن گوہر بر بدن دریا آمد	تر کرد زبان روان تباہی عزیز

برائے وفات بہار یکیزا و صد و شش ہجری بفرمائیں

از قضاے ایزدی رنگامہ بر پار شد	بیا رہشند در محرم روزک بست و ششم
زہد منش شیخ عالدین سوکے بالاب شد	گفت تاج و تو عشق ہائے غیبی عزیز

برائے عقد بفرمائیں

(۱۲۴)

کہ آراستہ بزمے جو خندانہ بینو	مبارک بہ نصرت علیخان بہادر
کہ فرزند اہلست خوشنحوے و نکو	ز تزویج عزت علی گشت فابغ
زہے کھدائے زہے عقد و نحو	عزیزانہ شہیم تاریخ و صلہ

برائے ولادت بفرمائیں

(۱۲۵)

پسرنیک ایزدش شہید	آئینہ نامش بہادر خان آمد
ولد نیکبخت ولد سعید	گفت تاج او عزیز بیو

برائے طبع

(۱۲۶)

مصرع تاریخ اور جہتہ ہوشتم عزیز
دل بہ اش از مو باوی غریب

۱۳۰۲

(۱۱۸) دیگر بکے وفات بشمار یک ہزار و سہ صد پنجم ہجری

پہنشین شفیق و مونس
بمعنائ رفت از جہان ناگاہ
ہوشتم عزیز تا بخشش
آہ از بشارت الہی شاہ

۱۳۰۵

(۱۱۹) دیگر بکے کتاب بفرمایش

عین تحقیق شاہ عین اللہ
سالک مسلک خدا واسے
بصناتش غنی زوصافے
بظہر لیت و سنے و ہم واسے
از پے طالبان معتقدان
مصرع سال طبع گفت عزیز
کرد تالیف عمدہ و کافے
باد اسرار خادے صافے

۱۳۰۵

(۱۲۰) بکے چاہ بفرمایش

چاہ پختہ ساختہ سداخان بر شاہراہ
گو ہر تار سنج او با برو ہوشتم عزیز
خیر جاری و روان بخش و پراب و پاکتر
جو بے شیرین چشمہ پاکیزہ چاہ چون نہر

۱۳۰۵

(۱۲۱) دیگر بکے ولادت بفرمایش

چون مجتبیٰ حسین بگیتی وجود یافت
ذیجہ بود و ہر جہم روز کاین پس
شد ز نعی حسین بصد گونہ شادمان
و ادش خدای پاک کہ خوش باد جاودان
فرز نثار حجت ز مدح پدر نشان

۱۳۰۵

عزیز حنین گفت تاریخ حلت برمت شد روز آدینہ ناجی

۱۳۰۶

(۱۳۱) برائے تالیف بقربانیش

چو حامد علی خان نوشت اعلیٰ لیلہ
خبر و گفت تاریخ ختمش عزیزا
ہمانا سیاہی بہ خنجر شمشیر
عجب قلمہ نواز آرد نوشتہ

۱۳۰۶

(۱۳۲) برائے مکان عزاخانہ بقربانیش

چون بنامش این عزاگاہ امام مہتمم
مہتر گشت از ریاست دار ذکر حسین
گنگ نامش نام پانیش نور اعتراف
پیشوا کے قبلتین و ہادی دین و ولی
آنکہ نامش ہر ازین مدایع گرد و منجلی
مین باد اور زیارتگاہ مقصود سے

۱۳۰۶

(۱۳۳) برائے بنائے تانی دروازہ خالقہ حضرت شہید پاک قدس سرہ

چون نام پانیش این در نامش باوگر
نام بردار و تہید چو دہری خصلت حسین
گفتہ بودم قطعہ را کنون نگر ہنوز آن
قافیہ تبدیل کردم بر اسم پانیش
مصراع تاریخ گفتہ کے تکلف کے عزیز
دیدہ و صاحب ہنر نیکیو سیر مرد و نغم
اول نامش محمد آخر نامش عظیم
قطعہ ہذا رسم کردم لعنوان سلیم
آگے و آدم کہ دو پاسے پہن ساقیہ
بزا اول اکمل و اعلیٰ ہے باب عظیم

۱۳۰۶

(۱۳۴)

بنامش این در عالی دوبارہ
محمد با عظیم است اسم پانیش
عزیز این مصرعہ گفتہ بتاریخ
کہ گردید از تجلی قلہ طور
کہ صیتش رفتہ از نزدیکتادوہ
شمنشا ہے جنابے با پیش از نور

۱۳۰۶

کرد انتخاب شاه خلیل احمد این کتاب
گفتم عزیز مصری تاریخ طبع آن
مطبوعه خلیف با در دستخیزین و ایامی
مطبوعه ع مادد ایام اسرار خاوس

(۱۲۷) براس باغ بفرمایش

چونصرت علی خان بهادر نشاند
نوشتم تاریخ بجزری عسیر
درختان سبز بازنگ و بو
چه باغ بسیار و چه گلها سے او

(۱۲۸) دیگر

چونصرت علی خان بهادر بنود
بگردش نشاند بافتح باغ
رقم کرد سال میحه عزیز
سروش آمد و گفت دیگر بگویش
درگونه تاریخ بجزری نوشت
تراوید باز از دست مصری
بصد رنگ سپرین باغ را
بنام پسر سافخش و لکشا
دنگاشت باغ ملاکب سیا
سند زیب گل فتح باغ از پوا
چه پر پیوه باغی از آباد با
نسب باغ زیب و چه آرام با

آباد کبھی آرزو

(۱۲۹) دیگر عیسوی

چونصرت علیخان بهادر بزرب
چه خوش گفت سال میحه عزیز
بیاراست این باغ رنگین بگا
نسب باغ از نسیم بهار

(۱۳۰) براس وفات بفرمایش

غلام رسول از کرمه مرشد
شد اندر حضورش بخت بهای

قلت بالفکر یا غمخیز معاً با سبقتی و احسان بذات اللہ

دیگر برای وفات (۱۴۲)

قبول شاه زوجه خصلت حسین بود	خصلت حسین را چه که با فروجاہ رفت
شیخ شخص فقیر کرد و بخواندش بدین خطا	آوازہ اشش بفرز ماہی بجاہ رفت
بودند ہر دو تین ز مریدان و مخلصان	مرشد کہ بود حضرت خادم کہ آہ رفت
تا زیستند ہمہ سرد و نمونام زیستند	رفتند بجان چو قضا کہ رفت
چون بچہ روز از شب جا شد وفات یافت	کیسوز انقلاب سفید و سیاہ رفت
گفتم عزیز مصعب تاریخ حلتش	از حیث آہ کہ مقبول شاہ رفت

دیگر برای امتحان بفرمایش (۱۴۳)

کرد تحصیل چو احسان علی طربنگ	امتحان داد و خداوند جهان شایعی
مصعب سال بفرمایش او گفت عزیز	پس شد شاد شد احسان علی نامی

بہ سبب طبع کتاب بفرمایش (۱۴۴)

چو حامد علی خان حامد نوشت	کتابے در اردو کہ صد آفرین
عزیز انوشیم تاریخ طبع	خوش الف لیلہ کہ مطبوع بین

در ولادت بفرمایش (۱۴۵)

چو آمد در وجود این طفل سیکو	کہ باد از عمر و از دولت برومند
عزیز از تینیت نوشت تاریخ	بود احباب را فرخندہ فرزند

(۱۳۵) دیگر در بحر مل مسدس سالم

چون بن خصلت حسین آمد برش
باز این در از مسدس بگشت اندیم
گفتش تاریخ بس نادر عزیز
بارگاه شاسته است ایلی باب خادم
۱۳۰۲

(۱۳۶) بار و کر جو این در بنیاد یافت از سر
تاریخ انقشاش گفتم با حشاش
پاکیزه گشت و خوشتر آراسته ز هر سو
درگاه شاه خادم پاک و باند با او
۱۳۰۶

(۱۳۷) محمد عظیم است بانی نمانی
عزیز ابکوسال غیره نادر
ز به در که گوشت تو پاکیزه کعبه
در شاه خادم چو پاکیزه کعبه

(۱۳۸) سال یک هزار و سه صد هفت
هادی دین عبد رزاق بزرگ
بمسک وفات جناب لانا محمد عبد رزاق فرنگی محلی قدس ان مدرس ه به شمار
ناگهان شد سوسه داد ارجل
داغ و در و آه و بکاوه از ارجل
۱۳۰۶

(۱۳۹) الامات علامه بالقضا
قد ارجت حر ناله کالعسیر
فخاز الفز او بس حرا بحوز
لقد ف از خلد امشید ابفوه
۱۳۰۶

(۱۴۰) در پیش دقیده شاه عبد الرزاق
بنوشت عزیز سال تاریخ بفرگ
رحلت فرمود و گشت فرودس آب
رفته علامه از کیتی الیواس
۱۳۰۶

(۱۴۱) انزل الامتجال ناز له به
مات شیخ العصر فوا و ملاه
در پیش دقیده شاه عبد الرزاق
بنوشت عزیز سال تاریخ بفرگ
رفته علامه از کیتی الیواس
۱۳۰۶

عزیز ابوسال انعام طبعش چه پاکیزه دیوان مطبوع رضوان

۱۳۶۸

(۱۵۲) دیگر براس طبع بفرمایش

عجیب نامہ نغمہ قادر نوشت
شب سید ہم ز الطبعش عزیز
کہ تحقیق جان یافت در کالبد
در اردو کتابے عجیب طبع شد

۱۳۶۸

دیکر براس طبع بفرمایش

جمع کردین نامہ راقا در بدانش
گفت تاریخی عزیز از طبعش
طرقہ تصنیف خوش و تالیف نیکو
نسخہ مطبوع و پاکیزہ در اردو

۱۳۶۸

(۱۵۳) دیگر براس تالیف بفرمایش

زہے نور الحسن مرد سخن سنج
گرامی گوہرے نامی بہر سو
نگارش کرو این حالات نادر
بہت کرافزود تارخے ہیر جا
کہ دارد جوہرہ قابلیت
فرہندی سعیدی از سیادت
بآئینے کہ نشاید از فراست
زہے جوہر زہے پاکیزہ فکر ت
ازین معراج بکو تاریخ ہجرت
ہمین تاریخ عباسی بزینت

۱۸۹۰

(۱۵۴) دیگر بشما بکیزاروسہ صدرنہ ہجری براس طبع بفرمایش جناب معظّم محمد شفیع صاحب

نکتہ و روشنی غلام غوث یعنی بے خبر
ادگارش طبع شد از نظم و نثر ماری
انکہ از طبع روان باغ سخن در آب واد
در جہان آوازہ از نام نیکی پیش فتاد

(۱۳۶) برائے چاہ بفرمایش

حیدری ساخت چاہ نو پختہ
فینس جالیست در حیات و حیات
مصع سال او نوشت عزیز
چاہ از چشمہ رشک آب حیات

۱۳۰۴

(۱۳۷) برائے مسجد بفرمایش بہ شمار یک ہزار و سیصد و شصت ہجری

ساخت ابن مسجد آفتاب حسین
پختہ بار سوم بہ تیغ اریکان
گفت تالیخ او ملک بہ عزیز
صدر دین قبلہ بکفرستان

۱۳۰۵

(۱۳۸) دیگر عیسوی

خوشا کسے کہ بنا کرد مسجد عالی
نصیب او شد ہر دم سعادت کونین
عزیز مصع تالیخ عیسوی گفتم
چہ قبلہ ساخت ہمہ پاک آفتاب حسین

۱۸۹۱

(۱۳۹) برائے تالیف بفرمایش

چو قادر علی نشی نکتہ پرورد
عزیز سخن پنج سالش رقم زد
پیرداخت از کار تالیف نیکو
کتابے تحقیق حاصل اردو

۱۳۰۸

(۱۴۰) چو قادر علی شاعر نثر گو
ملک مصع سال گفتا عزیز
دیگر نہ رقم کرد این نشی چون نکتہ دان
بہین نسخہ اندازد زبان

۱۳۰۸

(۱۴۱) برائے طبع بفرمایش

نفتہ بجز نعت شتم البین
زہے نظم نواب ضروان علیخان

گردین بفرمایش

بانی سید ارتضون بہارست در سہ ہفتہ اردو ۱۳۰۸ ع جان ۱۱ سلطان حسین بہارست ۱۲

عمر و اقبالشش ز او ان پادشاه استجب	جبداشاه جهان بگیم زبے دوتواو
گر مخالف بیندشش از حبیب و گردوب	شد بنایین مسجد علی بکم عالمیش
مزد ویند ار است خوشنویز و ز مناسبت	انگه فرمودا ہتمام و از زمین سہی کرو
از براسے کا حق دایم ضمیرش مضطرب	اول نامش ضمیر و خان در آخرازدہ
اندین مسجد بیالے نیکو بجد و ترقیب	مصراع تاریخ را طالبش و گنہم عزیز

(۱۵۹) براسے عقد نکاح شاہ خادم محمد رضا سجادہ

عجب بزم شاری بفرخ توادی	نسبے گریوشی زبے عیش کوشی
ز خادم محمد بکو عفت شادی	عزیز از خیالش رقم کردش

(۱۶۰) براسے استخلاف

روز عرس حضرت مخدوم با جاہ و جلال	کرد سجادہ نشین حضرت امیرالدشاه
جانشین شد امجد الدشاه عابد کمال	خادم احمد کرد و صرار و عزیز بر خستہ گفت

(۱۶۱) دیگر بشمار بکھزار و سہ صد و دہ ہجری براسے ولادت در بھرنج مسلمان

خدایش زندگی بخشید جو ازادہ	ہمایون پادشاه طفل جوان طالع
بصدقہ خندگی احمد صفی زادہ	عزیز اسمرع گفتیم تاریخش

(۱۶۲) براسے عقد نکاح

رتیبہ داد انجن عقد نور عین	سید فدا حسین کہ خان استابون خان
ازار و ولح بہ خوشی مصطفیٰ حسین	تاریخ گفت ہاتف عینی بن عزیز

بر کلامی که بر منسوب است به اب
فکر زینت میزدین که در سخن حضرت
آفرین بر طبع است آفرین از ازل

خوانده است که عزیز پنج تاریخ بنی
بشم از اطراف هر بیت سال میوی
خرده گیری سهل باشد لغز کوکے شکست

(۱۵۵)

نما قبل را بقا بقیت فابل
در یاب که به دست پا خیز جابل
و صفش جگرم که هست جگرش
باشد دیوان بی شعر طبع با
گرد و بشمار سال ^{شمار} حاصل

بنگوشی عندم غوث آنکه کند
هر چند که بی خبر تخلص دارد
شد طبع کلام شسته او کبر
بنویس عزیز از سپا و تاریخ
بشم سر و پا که این مصایح تمام
(۱۵۶)

بر غایب چه جو جان از رطفت و خلق او شاد
دلکش بتازه روی از بند کلام زاد
آوازه ز نامش در خاص و عام افتاد
مطبیع طبع هر جا دیوان بی شعر طبع
ز آحاد تا به آلات ^{شمار} است عباد

سبحان ایل امروزه منشای غلام ^{شمار}
هر دم بنا جوی دارد سر نکرده
چون طبع شد بکامش مجموع کلامش
فکر عزیز در سفت تاریخ طبع گوشت
هر مصرعه از اطراف بشمر که نگرده ^{شمار}

(۱۵۷) براسه وفات

بست و نیم از حضرت ناگهان
گشت با ایمان انشا ه از جهان

آه درویش نکو بزوان پرست
گفت تاریخ وفات او عزیز

۱۳۰۹

(۱۵۸) براسه مسجد فیضی مولوی طالب المولی حسنا

امروز روز شادی و ہنگام عہد تہرت
گفتیم عزیز مصعب سال ولادتش
بخشید حق پسر بہ محمد ضمیر خان
فرزند ارجمند مبارک اہل شکران

۱۱۰

(۱۶۹) برائے غسل صحت از مرض سخت

نور عین چو بہری نصر علی شد تندرست
از پے خوشنودیش تاریخ گفتیم از عزیز
شکر از دراکہ خورم سہ بخشش با عروج جاہ
صحت قطع علی و ایم ہمہ ایون یا الہ

۱۳۱

(۱۶۰) دیگر برائے وصلت عقد

فروغی بہ محفل نشانی طے بہرزل
بفتح علی ابن نصر علی خان
ازین کتخدانی بہ صد گوہ آذین
ہمایون کند از د پاک آہین
زہت عقد محمود و فرخندہ آئین

۱۳۱

(۱۶۱) دیگر نغمہ بایش

رئیس ابن رئیس انکہ نام نابے او
ز کتخدانی فرزند البساط اندوخت
عزیز گفت بجای مصرع نادر
دوبارہ مصرع تاریخ عیسوی نوشت
ز نصرت بہ نصرت ہم از عیسیست
کند بلطف ہمایون عنایت ازے
بجاہ و جشن مبارک نکاح قطع علی
خوش بزمین و چہ محمود عقد قطع علی

۱۸۹۳

(۱۶۳) برائے وفات

آہ آہ اندوہ مردے کیسی دور از وطن
مصرع تاریخ بشنواز عزیز دروند
نبوہ را بایاتی خستہ بین شام و بنگاہ
رحمت اللہ از جان بے بقا شد حیف آہ

۱۱۰

(۱۴۳) دیگر برائے عقد بفرمایش

عقد فضل اللہ شاندرجیب بست و چارم محفل ترویج بود
مصراع تاریخ بنو ششم عزیز مشتری دزبہرہ کیجا بانو و

سنہ ۱۳۱۰

(۱۴۴) دیگر برائے عقد

زہے عقد زہے فرخندہ طوئے کہ دلہا کے اعوا شد مرقہ
عزیزہ مصراع تاریخ گفتم ہمایون عقد فضل اللہ بامہ

سنہ ۱۳۱۰

(۱۴۵) دیگر برائے عقد

شادق اور ذہبیل احمد را نوہاری جو گلستان خلیل
مصراع تازہ رشم کر و عقربوز عقد فرخندہ ہمایون کجیل

سنہ ۱۳۱۰

(۱۴۶) دیگر برائے ولادت بفرمایش

روز ششم زماہ و ربیع دگر ز سال از خون دوساعت از شب آوینہ نصف
مولود نیک شد متولد بین خمیس گردیدتشا و ثاقب فرخندہ خوش
گفتم عزیز مصراع تاریخ در خطاب فرزند ارجمند جوان با و ثاقب

(۱۴۶)

۱۳۱۰

از شب جمعہ بود پاس ہوم و زربیع دگر ششم بہ ضیا
پیرے زاد و سال گفت عزیز و ادولدے خدا ثاقب ما

۱۳۱۰

(۱۴۸) دیگر برائے ولادت بفرمایش

(۱۸۹۱)

دیگر عیسوی

طالع زور در آمدن طالع سعید تراو	منت خدایا که بخشید غمتی
بادار حیات پور و نمیر و در هم شاد	جوش که از سخاوت حیدر بود است
فرزند افکش از بهایون نصیب	گفتم عزیزه منزه تا بیخ عیسوی

۱۸۵۲

(۱۸۶۰)

دیگر عیسوی تولد

بخشش عیسی در مثل الهی من	اوج بندی بجهان آمد و لها خوش کرد
نیکو سوره سیه و بسیار گلزارن	پدرش حاکم تقصیر صفتی بود و در
خست زانچه او بقراستین	وطنش خطه کاکوری و نامی بردها
نه مبه پوشش و در تیغ با عذر است	کرد خادم صحرایه از مرتبه تو عزیز
پوشش زیبایان باد بولون را اندر	سال هجر بیست و نهم در شکار است
پس بختور است شب و تیغ لاین	مصر سال سی و شش در بخوان لشکر

۱۸۹۲

۱۸۶۱ بلس عقد نکاح بفرمایش

شوریه چنانکه زانی هر سو پاد آفاق	بنگد بناد بلس صد چو شش کامرانی
عقد محمد احمد من دوام مشتاق	شادم عزیز تر بجد بافتن بن ندارد

۱۳۱۱

بفرمایش
۱۳۱۱

(۱۸۶۲)

دیگر عیسوی عقد بفرمایش

عروسه بداماد حسب لوه نما	محمد اللدین کتخدا ان گشت
زبیه عقد محمود و فرخ لقا	عزیزی ز شادی رقم کردان

۱۳۱۱
محمد احمد نام

(۱۴۳)

محمد لعل فرزند سارین شد زمان
حسن اللہ الیوم با وقت النعمہ
در تمسک تاریخ عزیز ناچیز
رحمت اللہ بحسب کتابت این روز خلیل الرحمن

۱۳۱۰

۱۴۳۹

مردم دنیا کے سوسے ہوشان خود
در زمین با خاکساری خفت نخل را پود
مصحح تاریخ ہانت گفت در گوتم عزیز
جان سجیت از دست لادہ تمہ لعل علیہ

۱۳۱۰

(۱۴۵)

بر اسے تولد بشمارہ یک ہزار و صد و پازوہ ہجری بفرمائش
چو دہری نسر علی خان یافت از بخت
مصرح سال ولادت گفت طاعت با عزیز
طرف خوش طالع بنیرہ کرنیاش بنام
نور عین چو دہری عزیز علیہ یامین باد

دیگر بر اسے ولادت بفرمائش (۱۴۶)

بتعداد متولد شد فرزند جمیل
بہرہ و ر باد با قبائل ہمایون کروا
گفت حال بطرب مصرح تاریخ عزیز
جاو ابان باد بجاہ و باد ب بر خور دار

۱۳۱۱

(۱۴۷)

بست سوم از ماہ ربیع الآخر
وقت جمعہ ز او این شخص حلیل
تاریخ ولادتش رقم کرد عزیز
اینک عین حلیل و فرزند جمیل

۱۳۱۱

دیگر بر اسے ولادت بفرمائش (۱۴۸)

فرزند کموز او با قبائل عسیر
جان پدر و مادر و ہمہ یکساں سعادت
بنام جہش مصرح تاریخ نوشتہ
مولود ز کے باد آہایون لیسخت

۱۳۱۱

منازہ بیستی بخت بولاند کے لعلی از ہادی مردم زمانہ شہم مذکور ہجری ہجرت کے زام ۱۲

اسے فلک آہ عجیب نازل نازل کر دی
 رفت شیخے کہ بسر بردیمہ عمر عزیز
 سخت رہے بجز ان و مردان دادی
 شاہ خیر است علی بود بزرگ دادی

۱۸۹۴

(۱۸۸) دیگر عیسوی

صد حین ز انتقال مردی صالح
 ساش مجاب عیسوی گفت عزیز
 درویش بزرگ و پیکل بخدا
 خیرت علی شاہ مردوح بجزا

۱۸۹۳

(۱۸۹) دیگر پر اسے گنبد بفرمائیش در ثنوی
 فیض عالم خجستہ درویشہ
 صابری شاکری نکو کیشی
 چون بیرون پاک پوستہ
 کرد لہا و فاست او خستہ
 میر عابد علی وکیل رئیس
 گنبد سے ساختہ لطیف نویس
 ہمت افزو دوشد شریک بنا
 ہر مرید سے و ہر جمعے را
 انکہ سند بلہ بست سکین او
 شیخ احمد علی رئیس نکو
 روزیش باو جملہ آتاش
 پائید سے نمود از مالش
 بہر تاج کرد فرمائیش
 چون یہ بنیاد یافت آرائش
 طاق گنبد چو روضہ مینو
 گنبد شد سال آن بخاطر او

۱۳۱۲

بر کشادہم عزیز بزرگ لب
 روضہ پاک و نور او بادب

۱۳۱۲

(۱۹۰) دیگر اسے وفات بفرمائیش

(۱۸۳)

دیگر

چو محمود احمد که دانا گذشت	ز سوسے نکویافت بس نفریب
عزیز از طرب گفت تاریخ او	عجب عقد محمود و فرزند زریب

۱۳۱۱

(۱۸۴)

در واقع مصیبت خویش که حکم اتا لود وانا الیه راجعون پیش آید

تو بر فتنے پیشترے نور چشم	من بماندم زنده از حس خدا
ناشکیبایم ز بیایا سبے هنوز	ہر اداست یاد می آید مرا
بر تو بگذشت آنچه بایستے گذشت	بر من مندر سو وہ حال سبے نوا
ناگمانت برد از گیتی اہل	چون کند کس پنجہ بادست قضا
زود سے آیم باہم برہست	شاد باش لے ذوق فایغ از دعا
آہ تاریخ تو در وقت سدی بود	ورنہ این منکر از کجا و من کجا
سال تست این مہج ایجان عزیز	داع غوا دمی لے صحنی احمد بجا

۱۳۱۱

(۱۸۵)

دیگر برائے وفات بشماریکیزاروسہ صد و دو از دہ ہجری ہجری

ات علی شاہ بحق و اصل شد	بشدر اسبے فردوس ازین کہنہ سراے
تاریخ وصال او ملک گفت عزیز	رفت از ویٹا فقیہ عامل ایو اے

۱۳۱۲

دیگر

(۱۸۶)

خیرات علی شاہ بحق پوسے	از ارفنا رفت بخت چون شاہ
تاریخ وفات اور تم کرد عزیز	در ویش و بزرگ بود عاشق با

۱۳۱۲

دیگر عیسوی

(۱۸۶)

قل لہ التاریخ و اوریا عینین
فازستہ جنت خلد و ایلیا
(۱۹۶)

مات و فی بقضتا ر الالہ
قاسم و کیاب فی جنات خلد
تخم اعلیٰ علیہ الجمل
قال عزیز کسنتہ الانتقال

(۱۹۷) براسے دل و دست در ششوی بفرمائیں

در روز چہار شنبہ در یک شام
فرخندہ بجا درو بہار بہر پردہ
تاریخ نوشتہ شد بنور لایح
بہنام محمد و علی یافت لیسر
لغت دل در الیوم و الاطالع
شاملہ

(۱۹۸) دیگر در ششوی

زسبہ چہار شنبہ زسبہ وقت شام
فخریتہ اندام و اقبال و
رقم کردہ شد سال و از ظرب
زسبہ چہار شنبہ روز ماہ صیام
محمد علی یافت پور نکو
چراغ دل و دیدہ ام باب

(۱۹۹) براسے منجی بفرمائیں

سال این بقعہ بابا کے خود گفت عمر
المدام کہ مقام او بہرستہ است
حرم از زینت ایشان سجدہ عجز
بے وضو پامنہ ایجا و بیس برین

(۲۰۰) براسے طبع بفرمائیں

چون بیایان رسیدین گفتا
در جہان یافت چہار شنبہ

آن سید عیوبہ عیاضیہ صاحب ذوق و وسوس
 تاریخ و تالیفات: کتب کثرت و تکرار و وسوس
 در قسم بی بی چو مردانہ و چالاک
 صاحبان عیاضیہ صاحبان بنان زود علی پاک

۱۳۱۲

(۱۹۱) دیگر براسے وفات بفرمایش

روزگار در آفت از صیبت سخت
 آہ آہ از عقیقت کہ از و
 شاه مہدی عطا کریم نژاد
 خانہ آتش بود روز و شب آباد
 داخل حنبلد پاک باو آزاد

۱۳۱۲

(۱۹۲) دیگر براسے وفات بفرمایش

وز شبہ چارمین شب از جہاد اولین
 صرع تاریخ او گفتیم بفرمایش عزیز
 آن قلندر رفت در فردوس اعلی چون
 در مقام حنبلد عابد مولی و احد علی

۱۳۱۲

فات جناب مولانا محمد فضل رحمن مراد آبادی قدس سرہ بحساب پیکر وار

(۱۹۳) و سید و سیرزہ

ہیبت کہ آگاہ فقیہ عالم
 تاریخ وفات اور رقم کرد عزیز
 شد جناب فردوس معلی ناگاہ
 بنے ز جناب فضل رحمن آگاہ

۱۳۱۳

بات بالخیر عارف صالح
 قالت الفکر یا عنہ زید صالح
 فضل رحمن قایز الجبل
 رضی اللہ عنہما

(۱۹۵)

قد مننی فی اللہ شیخ عارف
 دیگر پیکر
 فضل رحمن اسمہ بالار تفضا

(۲۰۵)

برائے قدم بفرمایش درین عیسوی که بر طابقت سنین هجری دین

ما نوشتہ شد

در نضات سینہ گل کرده بس آرزو	شکر از دکاندین ایام خوش از تارک
چون گل ترسید هر از دلفروز می نبت	منصفی در منصفی آمد که خوش اینست
خورم و شاد آب و کسبیز دقت چار	شد معنی بود از قدم او بزرگ پستان
آنکه باشد قدس در عرش تخصص از عفو	از پیشش عبد الاحد شتان دید اثر سپ
مقبس نامی که بر سنان باشد جا او	هم رخ او در قرابت هم غیس عظمی
با واضح پیش آمد چو مرد سین سکنو	پاسے رنجو کرد از بهر ملاقات فقیس
لاجرم بختی بسکم فکر زد بس سرفرو	کرد فرمایش کسان مقدس گویم عزیز
زود منصف منظر الحق آید قدس	سرع تاریخ گفتم در سنین عیسوی

۱۸۹۵

با دین گفتار دیم از منق او یادگار دوستاش کامران و او کشت نامجو

(۲۰۶) برائے طبع بفرمایش شیار کبیر و صد و چهارده هجری

تواریخ نادری فکرت رسم زد	چو شاد سلامه درویش عارف
پسندیده تر شد چو مصلوح آمد	بصیح فرستاد نصرت علیخان
چه زیب تواریخ پاکیزه بجد	عزیز ابابمایش تاریخ گفتم

۱۸۹۵

(۲۰۷) در اندوه وفات برادر عزیز مرحوم شهنوی

انا لله و انا لله
 بیتا بم و خسته دل ز مرگ جانکاه

گفت سانش عزیز از ایام هشتمی کرد نشوی مطبوع

۱۳۱۳

(۲۰۱) براسه وفات بفرمایش احسان علی

چون شاه بهاول از جهان شد
بیدل شده هر برید ز نخورد
ماه شعبان و روز هشتم
صبح آرمیند رفت بسرور
بنوشت عزیز مسموع سال
واصل شد با خداست از نوبه

۱۳۱۳

دیگر

(۲۰۲)

صبح جمعه بیستم از شعبان
رفت شیخ اجل بهاد الخش
مسموع سال او نوشت عزیز
حی باشد از اجل بهاد الخش

۱۳۱۳

دیگر

(۲۰۳)

فات من شعبان فی یوم الثمان
بکرة الجمعة ولس الاعتقاد
ببهاؤ الخش اسمه بالهما
بینس حال القوم من فوت المرد
قلت ممر اعا لعا مدیا عوی
فان فی حنت حسله بالوداد

۱۳۱۳

دیگر براسه گنبد

(۲۰۴)

گرتوداری نظم پیاوین
جبلوه مرقد بهاؤ الخش
روضه اش ساختد گفت
نور دل گنبد بهاؤ الخش

۱۳۱۳

این راه ندر است که همراه تو ان وقت
از نسبت خردیت مراد بود بزرگ
افسوس صد فسون که عاجز شدم آخر
تنها بزین رفتی و شرم ز تو بودم

پیش نظر هست همان شکل برابر
نفس آیدم از دل بزبان ای برادر

تقدیم تو ای کاشی بتقدیر نمودی
یا آنکه منیب زاد مرا دور گمتی
یا آنکه قضای تو به طفل برسی
یا آنکه بدی با تو مت در اهل من

در مرگ عزیز این همه تاخیر نمودی
یا روزیم از خاک خود شیر نمودی
سگشته ز سودا به تو این بر نمودی
در گردنم این طوق گلو گیر نمودی

این جمله که گفتم همه از درد دوست
آرے دل را نمرده از جوش تو نیست

دائم که بجز صبر ز یاد چه حاصل
شوریده سه م می کند آشوب خیالت
آئینه صفت هست بعینہ بتصویر
نیرو کے تن از خواب تو ہم نیست برادر
یواسے من و این همه گفتار پریشان
فرز انگیم کرد عشقم هجر تو باطل

هر چند گفتم ضبط تب و تاب شب در روز

از دیده من موج زند آب شب در روز

سوز و چو شے برق اهل هر هوسے را
ز نهار که این روح بقالب نشکید
بیهات چنان شد که نیارت سخن گفت
کوزهره که تار است کند کس نفسے را
چون مرغ که هرگز نپسندد قفسے را
زین واقعه خون در جگر افتاد بے را

من سپرم وزنده ام بفرمان قضا	بگذشت برادرم جوان و او پیا
ساشش گفتم عزیزم آه و فغان	ای تو بیگ بخلد شده جوان
تا بچ و گریه شستم از ماتم او	یعنی ^{۳۱۲} بی تو بیگ است که هر دو پاره

(۲۰۸) دیگر ترکیب بنمونه را ندیده و تا بچ

یعقوب علی مرگت نشتر بچگر زد	بیهات ازین واقعه سخت که مرزد
رفته تو بفردوس من این درد تو	آوخ ز تبغ تاب که در سینه شتر زد
اندوه صفتی احمد و غمش بدلم بود	این حادثه در چشم زدن غمگوز
آه از دل پر سوز که هر خطه شمشیر	بیسوزد سش این جمله که هر چرخ آورد
خون بخورم و بی تو عیبت گزارم	خون رگت پی جوش بر شام دوز

میگیم و سودا زده بستم ز بیدالی
می جویمت لے قوت بازو که کجالی

ایوانی که یعقوب علیخان ز جهان رفت	ایوانی که نیر و سون قوت جهان رفت
یوانی که من پریم وزنده بفرانش	ایوانی که او مرد و در لیا که جوان رفت
ایوانی که تا بیک شده روز بچشم زد	ایوانی که چگونم که بیک بخله جهان رفت
ایوانی که دل می پندم هر نفس از درد	ایوانی که چنان رفت که بیله نتوان رفت
بچه که ابل همت بگرفت نداوش	بیهات که تا گاه سبکسر ز میان رفت

حقا که جهان گزرا نقش بر آب است
وین جرخ با معان نظر صین جابست

یوانی که برادر که تو مردی و مردم	چون حکم حنر بود بجا کت بسپردم
یوانی که پیش از ابل خود نتوان مرد	صدحیف اگر بی تو دست چند شمر دم

گاہ دو چشمش بشکر خواب فرو بست   وہ کز نظر زناختہ ہر پیش رو سے را
 وقت روا پا پر کاہیم عزیزا   حقا کہ در آفتاب بقائیت کے را

این سردر خشنودہ درین ماہ نامند

از جسد جہان کس حبیب ز اللہ نامند

بعتوبی علی آہ ز ہجر تو جیسا نم   معذورم اگر از غم نہان بیخنامم
 آنکس کہ ترا مرگ فرستاد براہم   بیخود کسند از گریہ و غم پیش تو تمامم
 ایمان من نیست کہ غیری بمیان   تو نیز ایمان هستی من تیرہا تمامم
 خورشید کے ہست جہان ز آئینہ پار   حقا کہ ہر وجہ جز این پہنچ نامم
 گریختہ دلم تا خوشی نیست بر او   آرسے وہا میں ز غم زور و توش نامم

تاریخ تو گنتم چو شدم سخت پریشان

افسوس وہ از صدیہ یعقوب علی خان

۱۳۱۲

براسے ولادت (۲۰۹)

عبدالواحد کہ مروا اگر است   حق سافتم ہر روز نور چشمش
 افزو و بچار شنبہ و پاس سوم   نیر و سے دل دگر ز نور چشمش
 در بست و ششم جہاد ہی الاولی   بیتا ترش نظر ز نور چشمش
 بنوشت بحکم قدس تیج عزیز   عبدالواحد بفرز نور چشمش

۱۳۱۲

براسے وفات بفرمایش (۲۱۰)

در عینا جوانی تبحر خصال   منذب مقنن بعلم و براسے
 شب جمعہ و از رجب یازدہ   پاس سوم کرد در خلد جاسے